

RAMAKRISHNA MISSION VIDYAMANDIRA

(Residential Autonomous College affiliated to University of Calcutta)

FIRST YEAR [2015-18]

B.A./B.Sc. FIRST SEMESTER (July – December) 2015

Mid-Semester Examination, September 2015

Date : 14/09/2015

SANSKRIT (Honours)

Time : 11 am – 1 pm

Paper : I

Full Marks : 50

1. Explain fully 'रीतिरात्मा काव्यस्य' state in this connection, different types of Rīti as mentioned by Vāmana.[10]
2. यथेच्छमेकस्य व्याख्या कार्या। [8]
क) दयित! त्वत्प्रसादादद्य मे चरितार्था श्रोत्रवृत्तिः। अद्य मे मनसि तमोपहस्त्वया दत्तो ज्ञानप्रदीपः।
ख) सुप्तयोस्तु तयोः स्वप्ने विसगुणनिगडितपादो जरठः कश्चिज्जालपादोऽदृश्यत।
3. एका व्याख्या कार्या। [8]
क) आ परितोषाद्विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम्।
बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेतः॥
ख) सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यं
मलिनमपि शिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मीं तनोति।
इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी
किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीताम्॥
4. अनुवादः करणीयः। [5]
या सृष्टिः स्रष्टुराद्या वहति विधिहुतं या हविर्या च होत्री
ये द्वे कालं विधत्तः श्रुतिविषयगुणा या स्थिता व्याप्य विश्वम्।
यामाहुः सर्वबीजप्रकृतिरिति यया प्राणिनः प्राणवन्तः
प्रत्यक्षाभिः प्रपन्नस्तनुभिरवतु वस्ताभिरष्टाभिरीशः॥
5. यस्यां कस्यामपि भाषायामनुवादः कार्यः। [4]
यस्य मनसि धर्मेण, कोपे यमेन, प्रसादे धनदेन, प्रतापे वह्निना, भुजे भुवा, दृशि श्रिया, वाचि सरस्वत्या, मुखे शशिना, बले मरुता, प्रज्ञायां सुरगुरुणा रूपे मनसिजेन तेजसि सवित्रा च वसता सर्वदेवमयस्य प्रकटितविश्वरूपाकृतेरनुकरोति भगवतो नारायणस्य।
6. उदाहरणेन सह अधोनिर्दिष्टस्य छन्दसो लक्षणस्य व्याख्यानं कार्यम्। [5]
द्रुतविलम्बितम्
7. छन्दो निरूपणीयम्। [5]
भानुः सकृद्युक्ततुरङ्ग एव
रात्रिन्दिवं गन्धवहः प्रयाति।
शेषः सदैवाहितभूमिभारः
षष्ठांशवृत्तेरपि धर्म एषः॥
8. कारिकाव्याख्या करणीया। [5]
भूम-निन्दा-प्रशंसासु नित्ययोगेऽतिशायने।
संसर्गेऽस्तिविवक्षायां भवन्ति मतुबादयः॥